
Obsah

ÚVOD	9
LEHKÉ ODCHYLKY MENTÁLNÍHO VÝVOJE	11
HISTORIE	14
POJMOVÉ VYMEZENÍ	19
Terminologie	19
Definice	20
Specifické poruchy učení	24
Lehké mozkové dysfunkce	26
Nálepka, nebo pomoc?	29
NEUROPSYCHOLOGIE A PORUCHY ČTENÍ	32
S. T. Orton a jeho teorie	32
Lateralizace řeči v lidském mozku	34
Japonský výzkum	38
Čtení a funkce hemisfér	42
Poruchy ve spolupráci hemisfér	43
Neuroanatomické bádání	44
Dyslektici v cytoarchitektonickém výzkumu	47
Rozdíly podle pohlaví	51
Počáteční výuka čtení	54
Vývoj citový a sociální	55
Sluchové vnímání ve školní třídě	56
Neuropsychologické učení A. R. Luriji	57
PŘÍČINY DYSLEXIE	60
Vnitřní podmínky pro učení čtení	60
Základní příčiny dyslexie	64
Vývojový deficit	66
Genetické spojitosti	67
Časný vývoj a hormonální činnost	69

PŘÍBUZNÉ PORUCHY A NÁPADNOSTI	72
Dysortografie	72
Dysgrafie	75
Dyspinxie	78
Dyskalkulie	79
Nepravé dyslexie	82
Hyperlexie	84
DYSLEXIE, ŘEČ A SMYSLOVÉ FUNKCE	93
Vztah dyslexie k poruchám v citové oblasti	93
Dyslexie a poruchy řeči	95
Nespecifické poruchy řeči	95
Specifický logopedický nále z	98
Vztah dyslexie k poruchám sluchu	100
Dyslexie a zrakové vnímání	102
Záměny písmen	103
Oční pohyby	109
VÝSKYT DYSLEXIÍ	114
DIAGNOSTIKA PORUCH ČTENÍ	118
Diagnostický postup	118
Školní dokumentace	121
Anamnéza s rodiči	122
Vyšetření dítěte	124
1. Úvodní rozhovor s dítětem	124
2. Zkouška hlasitého čtení	125
a) Rychlost čtení	126
b) Počet chyb	128
c) Stupeň vývoje čtenářských návyků	130
d) Kvalita chyb ve čtení	131
e) Porozumění čtenému textu	132
f) Průvodní chování při čtení	133
g) Tiché čtení	134
h) Závěr zkoušky čtení	134
3. Zkouška psaní a pravopisu	135
a) Psaní	135
b) Pravopis	137
Vyšetření inteligence	138
Speciálně zaměřené zkoušky	140
Sebepojetí dítěte	144
Další odborná vyšetření	145

NÁPRAVA DYSLEXIÍ	148
Zásady nápravného postupu	148
Specifické metody nápravy	152
Techniky nápravy čtení a pravopisu	154
Metoda obtahování	156
Metoda barevných kostek	161
Rozlišování tvrdých a měkkých slabik	163
Slabičné čtení	166
Nácvik rychlého čtení slabik a slov	167
Cvičení očních pohybů	169
Čtení s okénkem	170
Čtení v duetu	174
Logopedický přístup	174
Délka samohlásek a rytmus řeči	175
Metoda barevných písmen	179
Pracovní motivace	180
Povzbudivé školní hodnocení	182
Modifikace chování	183
Sebepojetí a sociální komunikace	184
ORGANIZACE NÁPRAVNÉ PÉČE	187
Péče o dyslektiky v SSSR	200
Péče o dyslektiky v Polsku	202
Péče o dyslektiky v NDR	203
LITERATURA	205
PŘÍLOHY	215